

చెప్పని సందేశం

శ్రీ శ్రీ రంగం శ్రీ నివాస రావు.

[ప్రకటన- ప్రాచీన చరిత్ర పరిశోధకసమితి వారి కార్యనిర్వాహకవర్గం సమావేశమైంది. బలరావయ్య, నరసింహం, శ్యామశాస్త్రి మొదలైనవారు రాజ్‌యే వార్షిక సభకు అధ్యక్షుణ్ణి ఎన్నుకోవడం గురించి చర్చిస్తున్నారు.]

బలరా : ఎవరండీ, ఈ రామచంద్రరావు? ఎక్కడా పేరే వినలేదే.

నర : చెన్నపట్టణంలో చదువు కంటున్నాడు. చాలా చురుకైనవాడని ప్రొఫెసర్ రంగ నాథరావుగారు రాశారు.

శ్యామ : కావచ్చును. చరిత్ర పరిశోధనలో తలలు నెరసిన సోమాశోమి లంతో ఉండగా ఒక కాలేజీ విద్యార్థిని అధ్యక్షుణ్ణి చెయ్యడం?

నరసింహం : సభ జరిగే నాటి కతనిచదువు పూర్తి అవుతుంది. విషయం అదికాదు. అధ్యక్షుడికి అర్హత ఉందా లేదా అనేదే మనం ఆలోచించాలి.

బలరా : ఎవరికీ తెలియని కొత్త వ్యక్తిని అధ్యక్షుణ్ణి చెయ్యడం?

నర : సరియైన వ్యక్తికి సరియైన అవకాశం ఇస్తే, అతని సామర్థ్యమే అతనికి పేరు సంపాదిస్తుంది.

శ్యామ : ఈ రామచంద్రరావు ఇంతవరకూ చేసిన ఘనకార్యలేమిటో తెలివిస్తారా?

నర : ప్రొఫెసర్ రంగనాథరావుగారి ఉత్తరంలో ఆ సంగతు లేవీ లేవు. రామచంద్ర రావు వైస్సు విద్యార్థి అనీ, కవిత్వం రాస్తాడనీ అన్నారు.

శ్యామ : అయితే, అతనికి మన సమితిలో స్థలం లేదు. సాహిత్య పరిషత్తులలో స్థానం వెతుక్కోవాలి.

నర : అలాక్కాదు మరి. కొందాకా వినాలి ఫిజిక్సులో, సుఖ్యంగా ధ్వని ప్రసరణలో అతడు చాలా పరిశోధనలు చేసి ఒక కొత్తయంత్రం కనిపెట్టాడట. మన వితి హాసికుల కదితప్పకుండా ఉపకరిస్తుందని రంగనాథరావుగారు రాశారు.

శ్యామ : అయితే ఆ ఉపకారం సాందదాని కతణ్ణి అధ్యక్షుణ్ణి చెయ్యడమే అవసరమా?

బలరా : మరీ బొత్తిగా కుర్రాణ్ణి అధ్యక్షుణ్ణి చేస్తే సభంతా గసాభాస అయిపోతుంది.

శ్యామ : మొదట, విషయం ఏమిటో తెలుసుకుందాం. చెప్పండి నరసింహం గారూ. ఈ విద్యార్థి కనిపెట్టిన యంత్రం ఏమిటి? అది చరిత్రపరిశోధనకి ఎలా పనికొస్తుంది?

నర : అతడు కనిపెట్టిన యంత్రంతో భూతకాలాన్ని వినవచ్చు.

[రెండు మూడు క్షణాలు నిశ్శబ్దం.]

శ్యామ } : మాకేమీ బోధపడలేదు.
బల }

నర : ఒకసారి ఉచ్చరించినమాట కలకాలమూ గాలిలో ఉంటుంది. ఈ రామచంద్రరావు తన యంత్ర సహాయంతో ఏమాటనైనా పట్టుకోగలడు.

బల } : ఏమిటి?
శ్యామ }

నర : ఆశ్చర్యమే ఇది. కాని నిజం!

బలరా : నిజమే అయితే, మన చరిత్ర పరిశోధన పద్ధతులన్నీ తానుమానుకొగలవు. పాండవుల ప్రసంగం వినవచ్చు. కృష్ణదేవరాయల గొంతుక వినవచ్చు. సిసాయిల తిరుగుబాటుకు సంబంధించిన యధార్థాలన్నీ తెలుపడతాయి.

శ్యామ : నాతల తిరిగిపోతోంది. నేనేమీ నమ్మలేక పోతున్నాను.

నర : కాని ఆయంత్రాన్నింకా రామచంద్ర రావు నిర్మింపం చెయ్యలేదట. భూతకాల ధ్వజాలన్నీ గందరగోళంగా ఉంటాయి. అందులో మనకు కావలసిన వాటిని వేరు చేసి, శుభ్రపరచి రికార్డు చెయ్యడం చాలా శ్రమతో కూడుకున్న పని.

శ్యామ : ఆ, అలా చెప్పండి. ఇందులో ఏదో మెలిక ఉంటుందని నేనప్పుడే అనుకున్నాను.

నర : శ్యామశాస్త్రి గారు, ఇది వేళాకోళాలకు సమయం కాదు. రామచంద్రరావు ఛార్లటాన్ కాదు. అతడొక సీరియస్ నైంటిస్టు అని జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి. మన సభకు అధ్యక్షత వహించాలని అతనికేమీ ఆరు ర్దా లేదు. సత్యా స్వేషణమే అతనికర్తవ్యం.

శ్యామ : అయితే ఆ సత్యా స్వేషణ పూర్తి అయే దాకా కొంతకాలం అతణ్ణి అజ్ఞాతవాసంలో ఉండనివ్వండి. ఆ యంత్రమేదో నిర్మింపం చేసిన తర్వాత కావలిస్తే మీదటికి మన సమావేశాని కతణ్ణి ఆహ్వానిద్దాం.

బలరా : అలాక్కాదు. రంగనాథరావు గారి సిఫారసు మనం తృణీకరించకూడదు. తుని తగవుకింద నేనొకమార్దం నూచిస్తాను. ఈ యేడు మన సభకతణ్ణి ఉపన్యాసకుడు గారమ్మని పిలుద్దాం. ఆయంత్రాన్ని తెచ్చి అతడు తన సిద్ధాంతాలన్నీ వివరిస్తూ ఉపన్యసించవచ్చు.

నర : యంత్రం ఎలా తేగలదు? ఇంతవరకు అతడు శుభ్రపరచిన కొన్ని రికార్డులు మాత్రం తెస్తాడు. అయినా అతణ్ణే అధ్యక్షుణ్ణి చెయ్యాలని నా ఉద్దేశం.

బలరా : నా మాట వినండి. ఈ యేడికిలా పోని వ్వండి. ప్రతిభావంతులైన యువకులకు అవకాశం ఇవ్వవలసిందే కాని-

నర : వీల్లేదు. అతని సామర్థ్యంలో మీకు సంకోహం లేనప్పుడు త తిమ్మా కారణాలతో పనేమిటి? రామచంద్రరావే అధ్యక్షుడు.

కథనం : ప్రాచీన చరిత్ర పరిశోధక సమితివారు కోత్సవం ప్రారంభ మయింది. అప్పుడే ఒకానొక వూళ్ళో-ఎవూరు? ఏదోగాప్ప పట్టణమే. ప్రాచీన శిథిలాలకు పేరుపడ్డ పట్టణం. బహుశా బళ్ళాకినగరం కావచ్చును. లేదా రాజమహేంద్రవరమేమో. అమరావతి కాదు. ఎందుచేత నంటే అక్కడ శిథిలాలే తప్ప పట్టణం లేదు. విశాఖపట్టణం కూడా కాదు. అది నవీన యంత్రీ నాగరికతవల్ల ప్రాముఖ్యం లోకి వచ్చిన పట్టణం. మన పరిశోధక ప్రముఖులకు ప్రాచీన స్మృతులూ నవీన సౌకర్యాలు కూడా కావాలి. అంచేత రెండూ దొరికే ఉండు చూసుకున్నారు. సకే ఊరే దయితేనేం. సభాజరిగింది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడి ఉపన్యాసం ఇంతకు ముందే ప్రతికలకు వెళ్ళిపోయింది. అచ్చు ప్రతిని ఆతడు చూసి చదివేశాడు. అందులో హామూలు మర్యాదమాటలు తప్ప మరేవీ లేవు. తర్వాత అధ్యక్షోపన్యాసం. రామచంద్రరావు వేదికమీద నించి లేచాడు. సభాసదులకు నమస్కరించాడు. ఇరవై యేళ్ళకంటే ఎక్కువ వయస్సుండదు. తెలివితేటలు ఉట్టిపడే ముఖం.

అధ్యక్షుడు లేచి నిలబడగానే వాద్య సంగీతం ప్రారంభ మయింది. ఇదేదో కొత్తరకం ఉపన్యాసమని కొందరనుకున్నారు. ఉపన్యాసానికి బదులు వాద్య సంగీతంలో గొంతుకలిపి రామచంద్రరావు ఇల్లా పాడాడు.

ఏదేశ చరిత్ర చూచినా,
 ఏమున్నది గర్వకారణం ?
 నరజాతి చరిత్ర సమస్తం
 పరశీడన పరాయణత్వం,
 నరజాతి చరిత్ర సమస్తం
 పరస్పరా హరణోద్యోగం
 నరజాతి చరిత్ర సమస్తం
 రణరక్త ప్రవాహసిక్తం
 బీభత్స రస ప్రధానం
 విశాచగణ సమవాకారం
 నరజాతి చరిత్ర సమస్తం
 దరిద్రులను కాల్చుకు తినడం
 బలవంతులు దుర్బల జాతిని
 బానిసలను కావించారు !
 నరహంతలు ధరాధిపతులై
 చరిత్రమున ప్రసిద్ధి కెక్కిరి.
 రణ రంగం కాని చోటు భూ
 స్థలమంతా వెదకిన దొరకడు
 గతమంతా శిడిసె రక్తమున,
 కాకుంటే కన్నీళ్ళులతో.

చలారిన సంసారాలూ,
 మరణించిన జనసంనోహం,
 అసహాయుల హాహాకారం
 చరిత్రలో మూలుగుతున్నవి.
 వైషమ్యం స్వార్థపరత్వం

కౌటిల్యం ఈర్ష్యలు స్పర్ధలు,
 మాయలతో మారుపేర్లతో
 చరిత్రగళి నిరూపించినవి.
 జింఘిజ్ ఖాన్ శామర్లనూ,
 నాదిరా, ఘజీ, ఘోరీ,
 సికందరో ఎవడై తేనేం ?
 ఒక్కొక్కడూ మహాహంతకుడు.
 వైకింగులు శ్వేతహూణులూ,
 సిథియూనూ, పారశీకులూ,
 పిండారులు, ధిగ్గులు కట్టిరి
 కాలానికి కస్తుల వంతెన.
 అజ్ఞానపు టంఠయుగంలో
 ఆకలితో ఆవేశంలో
 తెలియని ఏతీవ్రశక్తులో
 నడిపిస్తే నడిచి మనుష్యులు
 అంతా తమ ప్రయోజకత్వం
 తామే భువి కధినాథులమని
 స్థాపించిన సామ్రాజ్యాలు
 నిర్మించిన కృత్రిమచట్టాల్
 ఇతరేతర శక్తులు లేస్తే
 పడిపోయెను వేకమేడల్తై.
 పరస్పరం సంఘర్షించిన
 శక్తులలో చిత్ర పుట్టెను.
 చిరకాలం జరిగిన మోసం
 బలవంతుల దౌర్జన్యాలు

ధనవంతుల పన్నాగాలూ
 ఇంకానా ఇకపై చెల్లవు!
 ఒక వ్యక్తిని మరొక్క వ్యక్తి
 ఒకజాతిని వేరొక జాతి
 పీడించే సాంఘిక ధర్మం
 ఇంకానా ఇకపై సాగదు.
 చీనాలో రిక్సావాలా
 ఐర్లండున ఓడకళాసీ
 అణగారిన ఆర్తులందరూ
 హాకెస్ బాట్ జూలూ స్ట్రో
 ఇండొంతర నానాజాతులు
 చారిత్రక యధార్థతత్వం
 చాటిస్తారాక గొంతుకతో
 ఈ యుద్ధం ఎందుకు జరిగెను ?
 ఏరాజ్యం ఎన్నాళ్లుండో ?
 తారీకులు దస్తానేజులు
 ఇవికావోయ్ చరిత్రకర్త
 ఈరాణీ ప్రేమపురాణం
 అముట్టడికైన ఖర్చులూ
 మతలబులూ కైఫీయతులూ
 ఇవికావోయ్ చరిత్ర సారం
 ఇతిహాసపు చీకటి కోణం
 అట్టడుగున పడికాన్పించని
 కథలన్నీ కావాలిప్పుడు
 దాచేస్తే దాగని సత్యం.

నైలునదీ నాగరికతలో
 సామాన్యుని జీవన మెట్టిది ?
 తాజమహల్ నిత్యాణానికి
 రాళ్లెత్తిన కూలీ లెవ్వరు ?
 సామ్రాజ్యపు దండయాత్రలో
 సామాన్యుల సాహస మెట్టిది ?
 ప్రభువెక్కిన పల్లకి కాదోయ్
 అది మోసిన బోయీ లెవ్వరు ?
 తక్షశిలా పాటలి పుత్రం
 మధ్యకాల సముద్రతీరం
 హారప్పా మొహంజోదారో
 క్రోమాగ్డాన్ గుహామూఖాల్లో
 చారిత్రక విభాతసంధ్యల
 మానవకథ వికాసమెట్టిది ?
 ఏదేశం ఏ కాలంలో ఆ
 సాధించినదే పరమార్థం?
 ఏ శిల్పం ఏ విజ్ఞానం ?
 ఏ శాస్త్రం ? ఏ గాంధర్వం ?
 ఏ వెల్లులకీ ప్రస్థానం ?
 ఏ స్వప్నం ? ఏ దిగ్విజయం ?

ఉపన్యాసం పూరి అయిందన్న సూచనగా అధ్యక్షుడు సభకు మల్లీ నమస్కరించి కూర్చున్నాడు. ఇదేం ఉపన్యాసమని సభంతా పెద్ద గొడవ అయిపోయింది. మాకు గొప్ప అవమానం జరిగిందని కొందరు ప్రతి

నిధులుగా వచ్చిన పెద్దలు సభాభవనం నుంచి నిష్క్రమించారు. నేటి నచనయుగంలో పద్యా లేమిటని ప్రతికా విలేఖరులు అధ్యక్షో పన్యాసాన్ని తమ తమ ప్రతికలకు పంపించడం మానివేశారు. గంవర గోళంతో సభ ముగిసింది.

ఆరాత్రి విజిడిలో కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులు మల్లీ తర్జన భర్జనలలో పడ్డారు.

బలరా: నేను మొదటే చెప్పాను. బాలనాయకం బహునాయకం మన ఆంధ్రదేశానికి శాపం!

నర: ఇప్పటికేమంత పుట్టి మునిగింది. ఇవాళ సభ దిగ్విజయంగానే జరిగింది. రేపు మరీ ఆమోఘంగా ఉంటుంది.

శ్యామ: సభకు వచ్చిన పెద్ద పెద్దవాళ్లంతా వెళ్లి పోయారు.

నర: పోతే వాళ్ళ ఖర్మం. ఉన్నవాళ్లతోనే కార్యక్రమం నడిపిస్తాం.

బలరా: మనకి నలుగురిలోనూ నగుబాటు తప్పదు.

నర: ఇవాళ జరిగిన దాంట్లో నాకేమీ అనాచారం కనబడలేదు.

శ్యామ: ఊళ్ళో అంతమంది ఐతిహాసక సభ అసం దర్భపుగానసభగా మారిందనుకుంటున్నారా.

నరసింహం: రామచంద్రరావు తన ఉద్దేశాలను ఆ విధంగా తప్ప ఇంకొకలాగ ప్రకటించలేక పోయాడేమో ?

శ్యామ : అదుగో అధ్యక్షులవారే దయచేస్తున్నారు.

ఆ మాటేవో ఆయన్నే అడగండి.

రామ : (ప్రవేశించి) ఏమిటో నా విషయమై మాట్లాడుతున్నట్లుంది!

శ్యామ : మళ్ళేం! మీ అధ్యక్షోపన్యాసం గురించి. అది చాలామందిని అవమాన పరచిందని మీకు తెలియదనుకుంటాను.

రామ : నేను చిత్తశుద్ధితో నిజమని నమ్మినదాన్ని బయట పెట్టాను. అది కవిత్వరూపంలో పైటికి వస్తే నా లోపంలేదు. ఆ రూపమా చి కొందరు జడుసుకుంటే నా తప్పకాదు.

నరసింహం : మనం మూనవమూత్రులం. రామనంద్ర రావులో ఒక వైవాంశ ఉంది. అదిమాత్రం మరచి పోవద్దు.

శ్యామ : నరసింహంగారుం! రామనంద్ర రావు గారిలో మీకు గల నమ్మకం కొనియాడ ద్వంది. వార్షిక సమావేశం రసాభాసమయి పోతే దిగ్విజయంగా జరిగిందని మీరన డమూ, కేపు సభ ఇంతకన్నా రక్తి కడు తుందనడమూ, మానవ స్వభావంలో మీకున్న విశ్వాసానికి నిదర్శనం. కాని యదార్థాన్ని పరిశీలించండి. ఎందరు ప్రము ఖులు సభనుంచి నిష్క్రమించారో ఆలో చించండి. చాళుక్య యుగం మీద అధా రిటీ, విశ్వపతి గారు. నాయక రాజుల కాలం మీద వెయ్యి శేజీల గ్రంథం రాసిన విద్వాంసుడు, హైద్రాబాదు వాస్తవ్యుడు, గోపాలం, భారతీయ విశ్వ విద్యాలయాలన్నీ అనధికారిత్య పరిపా లిస్తున్న సర్వేశ్వరశాస్త్రి, ఒక కేమిటి

అనేకులు మన ఉద్యమాన్ని నిరసించి నిష్క్రమించారు. ఇక కేపటి సభలో మనం చెయ్యదగ్గది ఒక్కటే. రామచంద్ర రావుచేత తన కొత్త యంత్రం మీద ఒక డేసిన్ చదివి చాలి. ఒకటి రెండు ప్రదర్శనాలు ఇవ్వమనాలి. అప్పుడే మనం నలుగురిలోనూ తలెత్తుకొని తిరగగలం.

రామ : నా అద్యక్ష ధర్మం నేను నేడే నిర్వహిం చాను. నా యంత్రం సర్కస్ ప్రదర్శనం కాదు. టెక్నెట్టు పెట్టి వినోదంమాపించ డానికి కాదు. సినిమా చిత్ర మీకు తెలుసునను కొంటాను.

సోదరులు ఆ యంత్రం కనిపెట్టారు. ఈ నాడని పెట్టుబడిదారీ వర్గాల చేతిలో పడి ప్రజా సామాన్యానికి విజ్ఞానం కలి గించడానికి బదులు వారిని దోచుకోడా నికే ఒక ఆయుధ మయింది. నాయంత్రం ప్రజల సంహారానికి వినియోగించడానికి నే నిష్టపడను.

బలరామయ్య : యధార్థాలను మనం గుర్తించాలి. సభ జయప్రదంగా జరగాలంటే భూతకాలశబ్ద గ్రహణ యంత్రాన్ని ప్రదర్శించడమే మంచిది.

రామ : అదింకా పరిశోధన దశలోనే ఉంది. దానిని మార్కెట్ లో పెట్టి లాభాలు గుంజుకొనడానికి నేను సుతరామూ ఇష్ట పడను. ఈ సభల నిమిత్తం నేను కష్టపడి శుభచేసిన రెండు మూడు రికార్డ్స్ మాత్రం తెచ్చాను.

శ్యామశాస్త్రి : ఓ దివ్యంగా వుంది. ఇక కావలసిం
నేమిటి? వాటినే వేద్దాం. నేను నైంటి
స్తును కాను. కవిని అంతకన్నా కాను.
కాని నాకు ఒక చాకనక్యం ఉంది.
ఎటువంటి పరిస్థితి నైనా అనుకూలంగా
మార్చుకోగల శక్తి నాకుంది.

నరసిం : రామచంద్రరావు : నీ దగ్గర ఉన్న
రికార్డులేమిటి?

రామ : ఆతి ప్రాచీన కాలంలో వెలువడ్డవీ ఇటీ
వలనే వెలువడ్డవీ రెండురకాల ధ్వని
రూపకాలు రికార్డు చేశాను. వీటిని శుభ్ర
పరచడానికి చాలా శ్రమపట్టింది. అవిన్నీ,
ఇంకొక ముఖ్యమైన రికార్డు ఉంది. అల్ల
సాని పెద్దన కవి గండం వెంజేరం తీసు
కోవడానికి మందు కృష్ణ దేవరాయల
సభలో చదివిన ఉత్పలమాలిక. చాలా
జాగ్రత్తగా రికార్డుచేశాను.

శ్యామశాస్త్రి : భేష్! అది వెయ్యికొప్పేలు వీసి
కాపీ నూరు రూపాయలచొప్పున అమ్మితే
లక్ష రూపాయలొస్తాయి.

రామ : శ్యామశాస్త్రి గారూ! సరిగ్గా ఆ వృక్ష్
ధానికే నేను విశోధిని. నా పరిశోధనలు
మానవజాతి అంతటివీని. వాటిని బజా
రులో పెట్టి అమ్ముడానికి నీలులేదు.

బలరామయ్య : అల్లసాని పెద్దనగారి ఉత్పల
మాలిక మీ వద్ద ఉందా?

రామ : వెయ్యమంటారా?

బలరామయ్య : అంటారా అని వేరే అడుగుతారా?
అవశ్యం!

రామ : ఆయితే ఇదిగో! (రికార్డు వేయును)

(చక్రం తిరిగిన చప్పుడు. తర్వాత)

అల్ల : పూత మెరుగులున్ బసరు పూప

బెడంకులు జూపు నట్టివా

కైతలు? జగ్గునిగ్గు నెవగావలె గమ్మన

గమ్మ నస్వలెన్.

రాతిరిమున్ బవల్ మఱపు రాని

హూయల్ చెలియా రజంపు ని

ద్దాతిరి తీపులం బలెనె తారసిలన్వలె

లోదలం చినన్

బాతిగబ్రై కొనన్వలెను మైదలి

కుత్తుకలోని పల్లటి

కూతలనన్వలెన్ సొగసు కోర్కులు

రావలె నాలకించినన్

చేతికొలంది కౌగిటను జేర్చిన కన్నియ

చిన్ని పొన్ని మేల్

నూతల చన్నుదోయివలె ముచ్చలు

గావలె పట్టి చూచినన్

డా తోడనున్న మిన్నల మిటారపు

ముద్దుల గుమ్మకమ్మనౌ

వాణితి గొంజపండువలె వాచవి

గావలె పంట నూదినన్

గాతల తెమ్మిచూలి దొరకై వసపుం

జవరాలిసి బ్బెపున్

మే తెలియబ్బురంపు తిగినిబ్బురపుబ్బగు

గబ్బిగుబ్బ పొం

బూతల నున్నగాయ సరిపోడిమి

కిన్నెరమెట్లబంతి సం
 గాతపు నన్నబంతి బయకారపు
 కిన్నెర గాళపంతుల
 సాతత తానతానల పసన్ దివుటాడెడు
 గోటిమీటుబల్
 మోతలుచున్ బలెన్ హరువు
 మొలము గావలె నచ్చ తెన్తులీ
 రీతిగ, సంస్కృతమ్ము బచరించెడి
 పట్టన భారతి వధూ
 టీతపనీయగర్భనికటి భవదానన
 పర్వ సాహితీ
 భౌతిక నాటక ప్రకర భారతభారత
 సమ్మతి ప్రభా
 పాత ఘుమంఘుమార్వ బహుభంగ
 ఘుమంఘుమ ఘుమంఘుమార్భటి
 జాతక తాళయుగ్మలయసంగతిచుంచు
 విపంచికా మృదం
 గాతత తేహిత త్తహిత హాధిత ధింధి
 మిధాణుధింధిగా
 ప్రాత నయానుకూల పదవారకు
 హున్యహహా కింకిణీ
 నూతన ఘుల లాచరణ నూపుర
 ఝాళఝుళీ మరంద సం
 ఘాత నియద్ధనీ చకచక ద్వికచోత్పల
 సార సంగ్రహ

యాతకుమార గంధవహహారి సుగంధ
 విలాసయక మో
 చేతము జల్ల సేయవలె జల్లనం
 జల్లవలెన్ మనోహర
 ద్యోతక గోస్తసీఫల మధుద్రవ
 గోఘృత పాయస ప్రసా
 రాతి రసప్రసార రుచిర ప్రసామ్ముగ
 సారెసారెకున్.

శ్యామశాస్త్రి: సెబాస్, బాగుంది. కాని, నాదో
 చిన్న ధర్మసంజేహం తీరుస్తారా? ఇది
 నిజంగా అల్లసాని పెద్దన్న గారి గొంతు
 కేనా? తేక ఏ ఆధునికుడి చేతనో చది
 వించి రికార్డు తీశారా?

నరసింహం: శ్యామశాస్త్రి గారు బుద్ధికి బృహస్ప
 తిని మించిపోతున్నారు. మీ కిలాంటి
 ధర్మసంజేహాలు ఎలాగు కలుగుతాయో
 ఆశ్చర్యం. రామచంద్రరావు తరఫున
 మీకు హామీ ఇస్తున్నాను. ఇది ఆంధ్ర
 కవితా పితామహుడి గొంతుకే! ఈ
 రికార్డు సహాయంతో పద్యం చదివిన
 నాటి కాలాన్ని విఘడియలతోనూ నిర్ణ
 యించ వచ్చును. మరిత్రో పరిశోధన కిది
 ఎంత ఉపయోగకరమో మీరే ఆలోచించు
 కోండి.

రామచంద్రరావు: మానవుడికి ఇతర జంతువులకీ
 ఉన్న భేదం అంతా భాషలోనే. ఆత్యంత
 ప్రాచీన కాలపు ధ్వనులను పట్టుకోవడానికి

చెప్పని సందేశం

ఇప్పుడు నా దగ్గర ఉన్నదానికన్నా సున్నితమైన యంత్రం కావాలి. ఇంత వరకు నేను మహాభారత యుద్ధకాలం దాకా వెనక్కి వెళ్లగలిగాను. ఇంకా ప్రయత్నిస్తే మహర్షులు ఋగ్వేదం ఎలా పఠించేది తెలియ గలదు. వానర భాష నుండి అది మానవుల భాష ఏవిధంగా పరిణమించిందో పోల్చుకో వచ్చును. నేనీ లోకంనుంచి కోరుతున్న దొక్కటే. ప్రశాంతంగా నా పరిశోధనలను సాగించుకోగల అవకాశం. నాకీ అధ్యక్షతలూ వద్దు. సన్మానాలూ వద్దు. పూలదండలూ వద్దు.

బలరామయ్య : మహాభారతయుద్ధ సమయపు రికార్డు వేస్తారా?

రామ : అది బ్రహ్మరాక్షస దంపతుల సంభాషణ. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే వినిపిస్తాను.

శ్యామశాస్త్రి : ఎంతమాత్రమూ అభ్యంతరంలేదు.

రామ : అయితే వినండి.

(రికార్డు వేయుచు)

బ్రహ్మరాక్షసుడు : అయి! ప్రియే చారు శీలే!

బ్రహ్మరాక్షసి : భో భో ఆర్యపుత్ర!

శ్యామశాస్త్రి : అదేమిటా చప్పుడు?

రామ : మిగిలిన సంభాషణ దానంతటదే తెలుగు లోకి తర్జుమా చేసే కీలకం కనిపెట్టాను.

శ్యామ : మీ యంత్రం నానారాజ్యసమితికి అమ్మితే బాగుంటుందండీ.

రామ : శాస్త్రి గారూ! నేటి పరమాణు యుగంలో కూడా మీరు పాత ఘోరణిలో ఆలోచిస్తున్నందుకు విచారంగా వుంది. ఈ యంత్రాన్ని నిర్దుష్టంచేసిన తర్వాత మానవ జాతికి నా బహుమానంగా ఉచితంగానే దీన్ని వదులుకుంటాను. కాని ప్రపంచ ప్రభుత్వాలు వైజ్ఞానికుల పరిశోధనలను మానవ సంహారానికి వినియోగించ రాదని ప్రతిష్ఠ చేయాలి.

బలరా : ఇదేనా మీ సందేశం?

రామ : నాదేమిటి? ఇది చరిత్ర చెప్పని సందేశం.

శ్యామ : ఆ రికార్డు పూర్తిగా వేశారు కాదు.

నరసింహం : బ్రహ్మరాక్షసుల సంభాషణ వినాలని కుతూహలంగా ఉందా?

రామ : వినండి. కురుక్షేత్రంలో ఒక జువ్వి చెట్టు మీద రాక్షసుడు, రాక్షసి. (మరల రికార్డు వేయుచు.)

బ్రహ్మరాక్షసుడు : ఏం తెచ్చావో చెప్పుకో?

రాక్షసి : రక్తం, మాంసం, వస, వప.....

రాక్షసుడు : అన్ని తీసుకు రాలేదు.

రాక్షసి : వాసనపట్టి రక్తం, కేవలం రక్తం. ఇంతేనా నీకు నామీద ప్రేమ.

రాక్షసుడు : వెర్రిదానా! ఇది సామాన్య రక్తం కాదు. ఎంత ఘాటుగా ఉందో చూడు రుచి చూడు.

రాక్షసి : అభిమన్యుడి రక్తం!

రాక్షసుడు : సహనావవతు. సహనాభనక్తు.

శ్యామ: ఇక చాలు. ఇక చాలు. రామచంద్రరావు గారూ! మరేదైనా రికార్డు వేయండి.

రామచంద్ర: యుద్ధం ఎంత భీష్మమైనదో చూపించడానికే, చక్రత్రలో జరిగిన ముఖ్యమైన యుద్ధ ఘట్టాల మీదికి నా యంత్రాన్ని తిప్పాను. పానిపట్టు యుద్ధంలో రెండు రాబందులు చేసిన ధ్వనుల రికార్డు నా దగ్గర ఉంది.

శ్యామ: దానికి తెలుగు తర్జుమా వచ్చిందా!

రామ: పశుపక్షి మృగాదుల భాష మానవ భాష ల్లోకి పరివర్తనం కాజాలదు. ఇందువల్ల మానవుని విశిష్టత్వం స్పష్టమవుతుంది.

శ్యామ: రామచంద్ర రావుగారూ! ఈ దినం మీరు చేసిన అధ్యక్షోపన్యాసంలో భావం ఇప్పటిప్పడే ఆవగాహన అవుతోంది.

(బేక్ గ్రౌండ్ - ఏ దేశ చరిత్ర చూచినా మొ.)

రామ: నన్ను మీ రర్థం చేసుకున్నందుకు ధన్యశ్రీ. ఇక నాకు వెలవిప్పించండి. నాలు వేళయిపోతోంది.

బలరామయ్య: అదేమిటి? మీరు సభాధ్యక్షులు ఇంకా రెండు రోజుల కార్యక్రమం ఉంది.

రామ: ఈ పదవులు నా కనవసరం, నా పరిశోధనాలయంలోకి నన్ను వెళ్ళిపోనియ్యండి.

కథనం: ఆ వెళ్ళి పోయిన రామచంద్రరావు ఏమయిపోయాడో ఎవరికీ తెలియలేదు. మర్నాటి సభలో నరసింహం గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. ఆయన రామచంద్రరావు పరిశోధనలమీద ప్రసంగించారు. కాని ఎవ్వరూ నశ్చలేదు. ఒకటే రామచంద్రరావు సిద్ధి వాడైనా అయి ఉండాలి. లేదా నరసింహం ప్రభువులు కలగని ఉండాలని ప్రతికల వాళ్ళు వ్యాఖ్యానించారు.

